

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- FELSEFE -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZIMLI

Kitap Editörü: Fatih Toktaş

İLİMYURDU YAYINCILIK: 183

İnceleme-Araştırma
İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 3

ISBN: 978-605-2339-48-0

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / FELSEFE

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Fatih Toktaş

Haziran 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.
Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul
Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu

yayıncılık ve eğitim hizmetleri ltd. şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel.: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir.
Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya
tamamı, yayıncının izni olmadan yayınlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021

Şehrezûrî, Muhammed b. Mahmud

181707

ŞEHREZÜRÎ (1288+)

Nurullah Agitoğlu(*)

"İşrâkî Düşüncenin En Büyük Yorumcusu"

Hayatı

Hayatı ile ilgili fazla bilgi olmayan Şehrezûrî'nin 13. yüzyıl başlarında İran ile Irak, Musul ve Zencan arasında dağlık bir bölge olan Şehrezûr'da doğduğu kabul edilir. Sühreverdî'ye (1191) gönülden bağlı olan Şehrezûrî, İşrâk anlayışını benimseyen filozofların ilki sayılır. Şehrezûrî'nin İşrâkî düşünce geleneğine mensup olduğu kesin ise de Sühreverdî'ye direkt talebelik yapıp yapmadığı ihtilafli bir konudur. Ancak, felsefe tarihi açısından mühim izler bırakan Şehrezûrî, İşrâkî felsefeyi yorumlamış, geliştirmiş ve yaymıştır.

Çalışmaları ve Düşünceleri

Şehrezûrî'nin içinde yetiştiği ve geliştirmeye gayret gösterdiği ekol, İşrâk felsefesi olmuştur. İç aydınlanma da diyebileceğimiz 'işrâk kavramı', zevk ve keşif üzerinden manevi tecrübeye bağlı bilgiyi ifade eder. Keşfi ve zevki bilgi Şehrezûrî felsefesinde merkezdedir. Bu hususta yaptığı bütün açıklamalar bu amaca matuftur. Şehrezûrî, sûflilerin nefis hakkındaki menfi tavırları yanında, nefsin ruhlar âleminde ilahi bir güç olduğunu vurgulayarak bu hususta kadim düşünürlerin etkisinde kalmıştır. Ancak, bunu yaparken Kur'an ve hadisten delillerle nefsin mutlak anlamda nuranî varlık olduğunu belirtmiştir. Bu bakımdan o, nefsi aşkın bilgiyi elde edebilecek ilahî bir cevher olarak görür.

İbn Rüşd'den sonra İslam felsefesi ile ilgili, içinde İşrâkî okulun da bulunduğu birtakım sentez çabaları başlamıştır. Meşşâî felsefeden bağımsız

* Doç. Dr., Şırnak Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, nurullahagitoglu@gmail.com